

SUZAH

izvještaj o
radu 2025.
godina

UVOD

Godina 2025. za Savez udruga za autizam Hrvatske bila je godina intenzivnog rada, rasta i jasnog strateškog usmjeravanja. Kroz cijelu godinu Savez je djelovao istovremeno na više razina, od izravne podrške obiteljima i edukacije stručnjaka do aktivnog sudjelovanja u oblikovanju javnih politika i razvoja međunarodnih partnerstava.

Posebno je važno istaknuti rast opsega aktivnosti i dosega Saveza. Edukacijski programi okupili su nekoliko tisuća sudionika, a sve veći interes za online sadržaje pokazuje koliko je potreba za kvalitetnim, dostupnim i primjenjivim znanjem u području autizma i dalje izrazito velika. Istovremeno, kroz svakodnevni rad i nekoliko stotina upita na SOS telefon Savez je nastavio biti prva točka podrške za mnoge obitelji koje se suočavaju s izazovima sustava.

Godina 2025. također je obilježena značajnim iskorakom u razvoju projekata i međunarodne suradnje. Pokretanjem projekta „Autizam – s margine u centar“ otvoren je prostor za sustavni rad na razvoju temelja za Nacionalni plan za autizam, što predstavlja jedan od ključnih strateških ciljeva Saveza. Paralelno s time, kroz Erasmus+ projekte i partnerstva s organizacijama iz Europe dodatno je ojačana razmjena znanja i razvoj inovativnih pristupa podršci.

U području javnih politika Savez je nastavio aktivno djelovati kroz sudjelovanje u nacionalnim i lokalnim tijelima, ali i kroz kontinuirano javno zagovaranje. Podaci i iskustva prikupljeni kroz rad jasno pokazuju da sustav podrške autističnim osobama u Hrvatskoj i dalje ne odgovara stvarnim potrebama, posebno kada je riječ o dostupnosti usluga i podršci odraslim osobama. Upravo zato Savez nastavlja zagovarati razvoj dugoročnih, koordiniranih i održivih rješenja.

Uz sve navedeno, 2025. godina dodatno je potvrdila snagu zajednice koja stoji iza Saveza. Kroz suradnju s udrugama članicama, stručnjacima, institucijama i partnerima iz različitih sektora, Savez nastavlja graditi mrežu koja omogućuje razmjenu znanja, razvoj novih programa i jačanje podrške autističnim osobama i njihovim obiteljima.

Ovaj izvještaj donosi pregled aktivnosti, postignuća i izazova koji su obilježili godinu iza nas. Istovremeno, on predstavlja i temelj za daljnji rad, s jasnom ambicijom da se u narednom razdoblju dodatno unaprijedi sustav podrške i osigura kvalitetniji i dostojniji život autističnih osoba u Hrvatskoj.

O

Savezu
udruga za
autizam
Hr vatske

Savez udruga za autizam Hrvatske (SUZAH) nacionalna je krovna organizacija koja okuplja 17 udruga članica posvećenih unapređenju kvalitete života autističnih osoba i njihovih obitelji. Svoje početke bilježi od 1979. godine, kada su se roditelji prvi put organizirali s ciljem stvaranja boljih uvjeta za život svoje djece, u vrijeme kada sustav podrške praktički nije postojao.

Danas Savez djeluje kao središnja točka povezivanja organizacija, stručnjaka, institucija i obitelji diljem Hrvatske. Kroz mrežu udruga članica prisutan je na nacionalnoj i lokalnoj razini, čime omogućuje prepoznavanje potreba u zajednici, ali i njihovo sustavno zagovaranje prema donositeljima odluka.

Misija Saveza je informiranje, savjetovanje i edukacija, pružanje podrške obiteljima te zastupanje prava i potreba autističnih osoba kroz cijeli životni vijek. Djelovanje Saveza usmjereno je na razvoj dostupnih i kvalitetnih usluga u zajednici, jačanje kapaciteta organizacija i stručnjaka te izgradnju društva koje prepoznaje i poštuje različitosti.

Kroz više desetljeća rada Savez se razvijao od inicijative roditelja do organizacije koja danas ima važnu ulogu u oblikovanju javnih politika u području autizma. Aktivno sudjeluje u nacionalnim i lokalnim tijelima, doprinosi izradi i praćenju politika te zagovara sustavna rješenja temeljena na stvarnim potrebama autističnih osoba i njihovih obitelji. U tom kontekstu Savez djeluje i kao važan korektiv sustava, kontinuirano ukazujući na nedostatke u dostupnosti i kvaliteti podrške.

Posebna vrijednost Saveza leži u njegovoj sposobnosti povezivanja različitih razina djelovanja, od individualne podrške kroz savjetovanje i edukacije do strateškog zagovaranja i međunarodne suradnje. Savez djeluje kao most između iskustava autističnih osoba i njihovih obitelji s jedne strane te institucija i donositelja odluka s druge, nastojeći osigurati da politike i usluge budu utemeljene na stvarnim potrebama.

Međunarodna dimenzija rada Saveza dodatno je ojačana kroz članstvo u mreži Autism Europe te kroz kontinuiranu suradnju s organizacijama i partnerima iz Irske, Portugala, Francuske, Finske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Slovenije, Španjolske i Italije. Ova partnerstva omogućuju razmjenu znanja, razvoj inovativnih modela podrške i jačanje zagovaračkih kapaciteta na nacionalnoj i europskoj razini.

Važan dio stručnog razvoja Saveza čini i dugogodišnja suradnja s Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, koja doprinosi povezivanju znanstvenih spoznaja i prakse te jačanju kvalitete edukacija, programa i zagovaračkih inicijativa.

U kontekstu sve većeg broja autističnih osoba i rastućih zahtjeva prema sustavu, uloga Saveza dodatno dobiva na važnosti. Kroz svoje aktivnosti Savez ne samo da pruža podršku, već i aktivno sudjeluje u razvoju rješenja koja mogu odgovoriti na ključne izazove u području autizma u Hrvatskoj.

Zaposlenici i suradnici

Lidija Penko, predsjednica Saveza udruga za autizam Hrvatske i Udruge za skrb autističnih osoba Rijeka, majka je kćeri s autizmom i cjeloživotna aktivistica i zagovarateljica za prava osoba s autizmom u Hrvatskoj. Lidija Penko je član raznih vladinih i nevladinih radnih tijela vezanih uz prava osoba s autizmom. Članica je Vijeća Autism Europe, a aktivna je na domaćoj, regionalnoj i europskoj razini.

Kroz 2025. godinu Savez udruga za autizam je zadržao tri zaposlenika. Višeg savjetnika – koordinatora programa, voditeljicu ureda te voditelja programa „Mama i tata – znaju i mogu“.

1

Nikola Tadić

Nikola Tadić, mag. politologije, viši savjetnik – koordinator programa SUZAH-a. Kroz cijelu godinu aktivno radio na razvoju Saveza u područjima razvijanja novih projektnih ideja, povezivanju udruga članica te transferu znanja, komunikaciji s drugim akterima u cijelom području civilnog društva, komunikaciji s medijima i zainteresiranom javnošću, suradnji s domaćim i stranim stručnjacima u području autizma, vođenju web stranice i društvenih medija SUZAH-a, analizi i praćenju javnih politika, posjetu udrugama članicama, pisanju narativnih izvještaja i svom drugom dnevnom aktivnošću SUZAH-a.

2

Vesna Tušek Šimić

Vesna Tušek Šimić, mag. psihologije, voditeljica ureda SUZAH-a - tijekom 2025. godine preuzela je ključne administrativne i financijske aktivnosti u Savezu udruga za autizam Hrvatske (SUZAH), osiguravajući kontinuitet i stabilnost poslovanja organizacije. Njezina uloga obuhvaća vođenje poslovne i financijske administracije Saveza, uključujući komunikaciju s računovodstvom, financijsko praćenje provedbe projekata te pripremu financijskih izvještaja i budžeta. Uz administrativne i financijske zadatke, Tušek Šimić aktivno sudjeluje u razvoju novih projektnih ideja i pisanju projektnih prijava.

3

Tomislav Cvrtnjak

Tomislav Cvrtnjak, mag. rehab. educ., voditelj programa „Mama i tata – znaju i mogu“. Kroz cijelu godinu aktivno je radio kao stručnjak u području autizma na vođenju informativnog komunikacijskog kanala, održavanju serija edukacija u području autizma i ostvarivanja prava, kroz neposredan rad s osobama s autizmom i osobama koje su s njima povezane srodstvom ili profesionalnom aktivnošću, na razvoju Saveza u područjima novih projektnih ideja, povezivanju udruga članica te transfera znanja, praćenju suvremenih trendova i istraživanja u području autizma te analizi javnih politika.

Udruge članice Saveza

Savez okuplja 17 udruga članica diljem Hrvatske koje djeluju u području autizma i pružaju podršku autističnim osobama i njihovim obiteljima kroz različite oblike usluga i aktivnosti.

Udruga za autizam Zagreb

Web: <https://www.autizam-zagreb.com/>

Email: uaz.zagreb@gmail.com

Udruga za skrb autističnih osoba Rijeka

Web: <https://autizam-ri.hr/>

Email: udruga.autizam.rijeka@gmail.com

Udruga "Sunce" Nova Gradiška

Web: <http://www.udrugasunceng.hr/>

Email: odjelng.autizam@gmail.com

Udruga za autizam Istra

Web: <https://www.autism-istria.org/>

Email: autizamistra@yahoo.com

Udruga za autizam Zadar

Web: (nije dostupno)

Email: udruga.za.autizam.zd@gmail.com

Udruga roditelja djece s posebnim potrebama "Naša dica" Kaštel Novi

Web: <http://nasadica.hr/>

Email: udruga@nasadica.hr

Udruga "Pogled" Nedelišće

Web: <http://udrugapogled.hr/>

Email: udrugapogled@gmail.com

Udruga za autizam Bjelovar

Web: (nije dostupno)

Email: uzabj99@gmail.com

Udruga obitelji djece s autizmom "Dar" Osijek

Web: (nije dostupno)

Email: udruga.dar.osijek@gmail.com

Udruga za djecu s teškoćama u razvoju "Zvončići" Karlovac

Web: <https://www.udruga-zvoncici.hr/>

Email: zvoncici.karlovac@gmail.com

Udruga za djecu s autizmom i drugim teškoćama u razvoju "Rubikon" Zaprešić

Web: <https://udugarubikon.hr/>

Email: udugarubikon@gmail.com

Udruga za autizam "Spectrum" Donji Miholjac Web: <https://www.udrugaspectrum.hr/> Email: udrugaspectrum.dm@gmail.com

Udruga roditelja i osoba s poteškoćama šireg autističnog spektra "Plavi cvijet"

Slavonski Brod

Web: <https://www.plavicvijet.hr/>

Email: udrugaplavicvijet.hr

Udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju "Tko se boji sutra još?" Vukovar

Web: <https://udrugatkosebojisutrajos.com/>

Email: tkosebojisutrajos@gmail.com

Udruga roditelja djece s teškoćama u razvoju "Pčelice" Gospić

Web: <https://udrugapcelice.hr/>

Email: udrugapcelice@gmail.com

Udruga raSTEM u SPEKTRU Dugo Selo

Web: <https://www.rastemuspektru.hr/>

Email: rastemuspektru@gmail.com

Udruga Autizam 365 Split

Web: <https://www.udrugautizam365.hr/>

Email: autizam365@gmail.com

**Pregled
2025.
godine**

Siječanj – ožujak

Početak 2025. godine obilježen je intenzivnim radom Saveza udruga za autizam Hrvatske na više razina, od međunarodnog zagovaranja i razvoja projekata do jačanja suradnje s institucijama i vidljivosti tema vezanih uz autizam u javnom prostoru.

U ovom razdoblju Savez je aktivno sudjelovao u međunarodnim zagovaračkim procesima kroz doprinos ažuriranju alternativnog izvještaja o provedbi Konvencije o pravima osoba s invaliditetom, koji se koristi u okviru revizije Europske unije pred nadležnim tijelima Ujedinjenih naroda. Kroz ovaj proces dodatno su artikulirani ključni izazovi s kojima se suočavaju autistične osobe u Hrvatskoj, uključujući dugotrajne liste čekanja za dijagnostiku i ranu intervenciju, ograničen pristup inkluzivnom obrazovanju, nedostatak sustavne podrške za odrasle te manjak usluga u zajednici. Istovremeno su definirane preporuke usmjerene na razvoj dostupnijih i kvalitetnijih usluga te jačanje strateškog pristupa u području autizma.

Paralelno s tim, Savez je započeo provedbu međunarodnog projekta usmjerenog na razvoj vještina samoodređenja kod mladih, u partnerstvu s organizacijama iz Portugala, Irske i Belgije, čime je dodatno osnažena međunarodna dimenzija djelovanja i otvoren prostor za prijenos znanja i razvoj novih modela podrške.

Značajan dio aktivnosti u prvom kvartalu bio je usmjeren na istraživački rad i prikupljanje podataka kao temelj za daljnje zagovaračke inicijative. Kroz provedbu fokus grupa s roditeljima, stručnjacima i autističnim osobama prikupljana su iskustva i uvidi koji će biti korišteni u razvoju preporuka i strateških dokumenata. Dodatno je pokrenut i poziv za sudjelovanje u istraživanju usmjerenom na odrasle autistične osobe, koje se bavi pitanjem važnosti dijagnoze i samoidentifikacije u odrasloj dobi.

Savez je u ovom razdoblju intenzivno radio i na jačanju suradnje s institucijama.

Održani su sastanci s predstavnicima ustanove Mali dom s ciljem razvoja smjernica za korištenje AAK komunikacijskih ploča u institucionalnim okruženjima, kao i sastanci s kulturnim institucijama, uključujući Tiflološki muzej, u kontekstu razvoja programa usmjerenih na povećanje pristupačnosti kulturnih sadržaja. Predstavnici Saveza sudjelovali su i u radu ključnih savjetodavnih i koordinacijskih tijela, uključujući Savjet za razvoj civilnog društva, u kojem Savez sudjeluje već drugi mandat, te Povjerenstvo za osobe s invaliditetom Grada Zagreba.

U području edukacije i stručnog razvoja, Savez je proveo edukacije za nastavnike i stručnjake, uključujući suradnju s Medicinskim fakultetom i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, čime je nastavljeno jačanje kapaciteta sustava za rad s autističnim osobama. Istovremeno je nastavljen profesionalni razvoj članova tima kroz sudjelovanje na specijaliziranim edukacijama.

Središnji događaj prvog kvartala bila je međunarodna konferencija „Autizam i mentalno zdravlje 2025“, održana u Zagrebu, koja je okupila velik broj stručnjaka, roditelja i autističnih osoba. Konferencija je otvorila ključne teme vezane uz mentalno zdravlje, dostupnost podrške i potrebu za sustavnim rješenjima, potvrđujući svoju ulogu kao važna platforma za razmjenu znanja i zagovaranje promjena.

Uoči obilježavanja Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, Savez je dodatno intenzivirao prisutnost u medijima, koristeći javni prostor za isticanje izazova s kojima

se autistične osobe suočavaju te potrebe za dugoročnim i koordiniranim pristupom na razini sustava.

Istovremeno, Savez je bio aktivan u razvoju i pripremi novih projekata, uključujući prijave na međunarodne i nacionalne natječaje u suradnji s akademskim i drugim partnerima. Poseban naglasak stavljen je na provedbu projekta SACREE, kroz koji je ostvarena suradnja s udrugama članicama i osigurana podrška za provedbu aktivnosti i nabavu opreme u lokalnim zajednicama.

Na organizacijskoj razini, prvi kvartal obilježen je i važnim procesom unapređenja internih kapaciteta, uključujući prijelaz na novo računovodstvo, s ciljem povećanja učinkovitosti i profesionalizacije rada Saveza.

Kroz sve navedene aktivnosti, prvi kvartal 2025. godine jasno je pokazao kontinuirani rast uloge Saveza kao ključnog aktera u području autizma, koji istovremeno djeluje na razini podrške, razvoja sustava i zagovaranja prava autističnih osoba.

Zagovaranje i javne politike

Doprinos alternativnom izvještaju za CRPD (UN), sudjelovanje u Savjetu za razvoj civilnog društva i Povjerenstvu za osobe s invaliditetom Grada Zagreba, javni nastupi i kontinuirano zagovaranje sustavnih rješenja.

Međunarodna suradnja

Pokretanje projekta Self-Determination Academy u partnerstvu s organizacijama iz Irske, Portugala i Belgije.

Istraživanje i razvoj

Provedba fokus grupa i pokretanje istraživanja o dijagnozi i samoidentifikaciji u odrasloj dobi kao podloga za razvoj preporuka i javnih politika.

Edukacije i stručni rad

Provedba edukacija za obrazovni i zdravstveni sustav te kontinuirani stručni razvoj članova tima.

Događanja i vidljivost

Organizacija konferencije Autizam i mentalno zdravlje 2025 i povećana prisutnost u medijima.

Projekti i razvoj usluga

Provedba projekta SACREE i priprema projektnih prijava u suradnji s domaćim i međunarodnim partnerima, uključujući razvoj smjernica za AAK komunikaciju.

Organizacijski razvoj

Završetak prelaska na novo računovodstvo i unapređenje internih procesa.

Podrška zajednici i doseg

Nekoliko stotina upita putem SOS telefona te značajan rast interesa za online edukacije, s pojedinim edukacijama koje su okupile više od 1000 sudionika.

Travanj – lipanj

Drugi kvartal 2025. godine obilježen je snažnim javnim djelovanjem, intenzivnim međunarodnim aktivnostima te daljnjim jačanjem organizacijskih i zagovaračkih kapaciteta Saveza udruga za autizam Hrvatske.

Početak kvartala bio je snažno obilježen obilježavanjem Svjetskog dana svjesnosti o autizmu, kroz koji je Savez jasno artikulirao ključnu poruku: autistične osobe nisu nevidljive, ali sustav i dalje ne odgovara na njihove potrebe. Kroz javne istupe i komunikacijske aktivnosti naglašeno je da povećana vidljivost autizma ne prati i odgovarajuće sustavne promjene, osobito u područjima dijagnostike, obrazovanja i podrške odraslim osobama. Time je travanj postavljen ne samo kao simbolično obilježavanje, već kao nastavak konzistentnog zagovaračkog pritiska prema donošenju konkretnih i dugoročnih rješenja, uključujući razvoj nacionalnog plana za autizam.

U istom razdoblju posebnu važnost imale su aktivnosti usmjerene na mentalno zdravlje i podršku zajednici, kroz provedbu online edukacija koje su obuhvatile teme anksioznosti i profesionalnog izgaranja. Kroz ove aktivnosti Savez je dodatno osnažio roditelje, stručnjake i širu javnost, nudeći konkretne alate i strategije za suočavanje sa svakodnevnim izazovima, čime se jasno pozicionira i kao organizacija koja pruža izravnu podršku, a ne samo zagovara promjene.

Kulturna dimenzija djelovanja Saveza dodatno je naglašena kroz izložbu „AUTsider ART“, koja je okupila radove autističnih umjetnika iz različitih dijelova Hrvatske. Izložba je otvorila prostor za razumijevanje autizma kroz umjetnost, istovremeno razbijajući predrasude i ističući raznolikost i vrijednost autističnih iskustava. Kroz ovakve aktivnosti Savez sustavno doprinosi razvoju inkluzivnih kulturnih praksi i širenju društvenog razumijevanja autizma izvan institucionalnih okvira.

Tijekom svibnja Savez je dodatno ojačao svoju ulogu u području zagovaranja i stručnog djelovanja kroz organizaciju i provedbu online Simpozija o pravima osoba s dijagnozom autizma. Simpozij je otvorio ključna pitanja vezana uz nepovezanost sustava, nedostatak dostupnih informacija i kompleksnost ostvarivanja prava, ističući potrebu za međuresornim pristupom i boljom koordinacijom između sustava. Kroz program su obrađene teme koje obuhvaćaju cijeli životni ciklus autističnih osoba, od obrazovanja i socijalne skrbi do zdravstvene zaštite i visokog obrazovanja, uz poseban naglasak na pristupačnost usluga i važnost kvalitetnih podataka za planiranje javnih politika.

Međunarodna dimenzija djelovanja Saveza bila je posebno izražena kroz sudjelovanje na završnoj konferenciji projekta SACREE u Europskom parlamentu, kao i kroz početak provedbe projekta Self-Determination Academy. Kroz ove aktivnosti Savez je dodatno učvrstio svoju poziciju pouzdanog partnera u europskim inicijativama, istovremeno osiguravajući prijenos znanja i konkretne koristi za udruge članice i lokalne zajednice. Projekt Self-Determination Academy usmjeren je na osnaživanje mladih autističnih osoba za aktivno sudjelovanje u društvu i zagovaranje vlastitih prava, čime se dodatno razvija perspektiva uključivanja autističnih osoba kao aktivnih sudionika društva, a ne samo korisnika sustava.

U ovom razdoblju Savez je bio aktivan i u razvoju inovativnih rješenja, uključujući sudjelovanje u razvoju digitalne aplikacije za podršku osobama u spektru autizma,

čime se dodatno istražuju mogućnosti korištenja tehnologije za povećanje samostalnosti i kvalitete života.

Na razini javnih politika, predstavnici Saveza nastavili su aktivno sudjelovati u radu ključnih savjetodavnih tijela, uključujući Povjerenstvo Vlade Republike Hrvatske za osobe s invaliditetom i Savjet za razvoj civilnog društva, kao i u edukacijama usmjerenima na jačanje zagovaračkih kapaciteta organizacija civilnog društva.

Lipanj je ujedno bio i razdoblje jačanja unutarnjih kapaciteta Saveza. Izrađena je komunikacijska strategija, a dodatno je unaprijeđena komunikacija s javnošću kroz angažman vanjskog suradnika za društvene mreže. Paralelno s tim, Savez je sudjelovao u nacionalnim inicijativama usmjerenima na sigurnost osoba s invaliditetom, uključujući informiranje i poticanje dopune podataka u Registru osoba s invaliditetom, čime se doprinosi boljoj pripremljenosti sustava u kriznim situacijama.

Kroz kombinaciju javnih kampanja, stručnih aktivnosti, međunarodnih projekata i organizacijskog razvoja, drugi kvartal 2025. godine jasno pokazuje daljnje jačanje Saveza kao organizacije koja istovremeno djeluje na razini podrške, razvoja sustava i zagovaranja prava autističnih osoba.

Zagovaranje i javne politike

Obilježavanje Svjetskog dana svjesnosti o autizmu uz jasnu zagovaračku poruku o potrebi sustavnih promjena, sudjelovanje u radu Savjeta za razvoj civilnog društva i Povjerenstva Vlade RH za osobe s invaliditetom.

Edukacije i podrška zajednici

Provedba online edukacija usmjerenih na mentalno zdravlje, uključujući teme anksioznosti i profesionalnog izgaranja, s ciljem jačanja kapaciteta roditelja, stručnjaka i šire javnosti.

Događanja i stručni rad

Provedba Simpozija o pravima osoba s dijagnozom autizma te sudjelovanje na CUC Carnet konferenciji, s naglaskom na sustavne izazove i međuresornu suradnju.

Kultura i inkluzija

Organizacija izložbe AUTsider ART i razvoj programa „S prijateljem u muzej“ usmjerenih na povećanje pristupačnosti kulturnih sadržaja.

Međunarodna suradnja i projekti

Sudjelovanje na završnoj konferenciji projekta SACREE u Europskom parlamentu te početak provedbe projekta Self-Determination Academy, uključujući partnerski sastanak u Portugalu.

Razvoj inovacija i alata

Sudjelovanje u razvoju digitalnih rješenja za podršku osobama u spektru autizma u suradnji s udrugama članicama.

Organizacijski razvoj i komunikacija

Izrada komunikacijske strategije i jačanje prisutnosti na društvenim mrežama kroz angažman vanjskog suradnika.

Sustavne inicijative i sigurnost

Sudjelovanje u informiranju i poticanju dopune podataka u Registru osoba s invaliditetom, s ciljem unapređenja sigurnosti u kriznim situacijama.

Srpanj – rujan

Treći kvartal 2025. godine obilježen je intenzivnim radom u pozadini, usmjerenim na pripremu novih projekata, analizu stanja u području autizma te razvoj programskih aktivnosti koje će obilježiti nastavak godine.

Tijekom ljetnih mjeseci Savez je značajan dio kapaciteta usmjerio na razvoj projektnih ideja i pripremu novih inicijativa, uz paralelnu analizu potreba autističnih osoba i njihovih obitelji. Ovaj period poslužio je kao temelj za oblikovanje aktivnosti koje se u nastavku godine razvijaju u konkretne programe i projekte.

Jedna od ključnih aktivnosti u ovom razdoblju bila je organizacija inkluzivnog ljetnog kampa „Čarobna šuma“, koji je početkom rujna okupio djecu i mlade s autizmom i Down sindromom. Kamp je osmišljen kao strukturiran program u prirodnom okruženju, s ciljem poticanja samostalnosti, socijalnih vještina i osjećaja pripadnosti. Kroz radionice, kreativne aktivnosti i boravak u prirodi sudionicima je omogućen siguran prostor za učenje, razvoj i povezivanje, dok su paralelno organizirane i aktivnosti podrške za roditelje i članove obitelji.

Rujan je ujedno označio i početak novih programskih ciklusa Saveza. Pokrenut je projekt „Inkluzivne knjižnice – svijet knjiga za svijet različitosti“, usmjeren na povećanje dostupnosti knjižničnih i kulturnih sadržaja autističnim osobama, dok su započele i pripremne aktivnosti za program „S prijateljem u muzej“, koji se razvija kao model povećanja pristupačnosti kulturnih institucija na nacionalnoj razini.

U istom razdoblju, predstavnik Saveza sudjelovao je na međunarodnom kongresu Autism Europe International Congress 2025 u Dublinu, jednom od najvažnijih stručnih i zagovaračkih događanja u području autizma na europskoj i globalnoj razini. Na kongresu je, zajedno s partnerima iz projekta SACREE, predstavljen rad koji doprinosi razvoju inkluzivnih praksi i razmjeni znanja na međunarodnoj razini. Sudjelovanje na ovakvom događaju dodatno potvrđuje poziciju Saveza kao relevantnog aktera u europskom prostoru te omogućuje prijenos suvremenih pristupa i praksi u hrvatski kontekst.

U području javne komunikacije i zaštite prava autističnih osoba, Savez je reagirao na širenje dezinformacija koje povezuju autizam s upotrebom paracetamola u trudnoći. Kroz javnu izjavu naglašena je važnost oslanjanja na znanstveno utemeljene informacije te upozoreno na štetnost širenja neutemeljenih tvrdnji koje mogu dodatno stigmatizirati autistične osobe i njihove obitelji.

Strateško planiranje i razvoj

Intenzivan rad na razvoju projektnih ideja, pripremi novih inicijativa i analizi potreba autističnih osoba i njihovih obitelji.

Programi i izravna podrška

Organizacija inkluzivnog ljetnog kampa „Čarobna šuma“ za djecu i mlade s autizmom i Down sindromom, uz paralelne aktivnosti podrške za roditelje.

Projekti i novi programi

Pokretanje projekta „Inkluzivne knjižnice – svijet knjiga za svijet različitosti“ te početak pripreme programa „S prijateljem u muzej“.

Javna komunikacija i zagovaranje

Reakcija na širenje dezinformacija o autizmu i paracetamolu, uz naglasak na važnost znanstveno utemeljenih informacija i smanjenje stigme.

Listopad – prosinac

Četvrti kvartal 2025. godine predstavlja najintenzivnije i strateški najvažnije razdoblje u radu Saveza, u kojem su objedinjeni ključni elementi njegovog djelovanja: prijenos suvremenih stručnih znanja, međunarodna suradnja, aktivno sudjelovanje u oblikovanju javnih politika te razvoj novih programa i partnerstava za budućnost.

Razdoblje započinje snažnim fokusom na edukaciju i prijenos znanja kroz jednu od najvećih stručnih aktivnosti godine. U suradnji s Gradom Zagrebom održana je velika edukacija „Razumjeti spektar: znanost, praksa i zajednica kao podrška autističnim osobama“, koju je vodio dr. Raphaël Béné, međunarodno priznati stručnjak iz područja neurorazvojnih poremećaja. Edukacija je okupila velik broj sudionika iz sustava zdravstva, obrazovanja i socijalne skrbi te dodatno potvrdila potrebu za kontinuiranim stručnim usavršavanjem i primjenom suvremenih, znanstveno utemeljenih pristupa u radu s autističnim osobama. Ovakve aktivnosti jasno pokazuju ulogu Saveza kao ključnog posrednika između međunarodne struke i domaćih sustava podrške.

Istovremeno, Savez je aktivno sudjelovao u nacionalnim i međunarodnim stručnim i zagovaračkim procesima. Sudjelovanje na 30. Hrvatskom simpoziju osoba s invaliditetom dodatno je osnažilo zagovaračku dimenziju rada, posebno u kontekstu implementacije Konvencije UN o pravima osoba s invaliditetom i stvarnog uključivanja osoba s invaliditetom u procese donošenja odluka. Paralelno s time, održane su fokus grupe u sklopu projekta Self-Determination Academy, u kojima su autistične osobe izravno sudjelovale u definiranju tema vezanih uz samostalnost i samozastupanje, čime se dodatno učvršćuje pristup temeljen na participaciji i pravima.

U listopadu započinje i provedba jednog od strateški najvažnijih projekata Saveza, „Autizam – s margine u centar“, čime je otvoreno novo razdoblje sustavnog rada na razvoju temelja za Nacionalni plan za autizam. Već na samom početku projekta uspostavljena je međunarodna suradnja i koordinacija partnera, uključujući inicijalni sastanak u Ljubljani, što jasno pokazuje ambiciju projekta da djeluje izvan nacionalnih okvira i utemelji se na europskim praksama.

Studenj nastavlja ovaj intenzitet kroz snažnu međunarodnu i institucionalnu aktivnost. Održan je partnerski sastanak projekta Self-Determination Academy u Dublinu, gdje su definirani ključni elementi edukacijskih programa za mlade autistične osobe i osobe s intelektualnim teškoćama. Time Savez dodatno učvršćuje svoju ulogu ravnopravnog partnera u europskim projektima koji razvijaju inovativne modele podrške.

Istovremeno, kroz sudjelovanje na konferenciji Zaklade Solidarna i panel raspravi o ulozi civilnog društva, Savez je dodatno otvorio pitanja održivosti organizacija, financiranja i njihove uloge u oblikovanju javnih politika. Ove teme dodatno su razrađene tijekom dvodnevnog radnog posjeta Zadru, koji je uključivao sudjelovanje

na međunarodnoj konferenciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, sjednicu Savjeta za razvoj civilnog društva Vlade RH te niz sastanaka s lokalnim dionicima.

Posebnu vrijednost ovog posjeta čini konkretan rad na terenu, uključujući sastanke s predstavnicima Grada Zadra i udrugom članicom, gdje su otvorena pitanja razvoja usluga za autistične osobe, posebno nakon 21. godine života. Time se jasno potvrđuje uloga Saveza kao organizacije koja istovremeno djeluje na nacionalnoj razini, ali i aktivno sudjeluje u razvoju lokalnih rješenja. U istom razdoblju nastavljene su i aktivnosti usmjerene na direktnu podršku i edukaciju zajednice, uključujući stručna predavanja i susrete s korisnicima koji adresiraju teme mentalnog zdravlja, osobnih granica i društvene percepcije autizma.

Prosinac donosi završnicu godine u znaku konsolidacije, vidljivosti i pripreme za novo razdoblje. Održana je najveća online edukacija u organizaciji Saveza, na temu preklapanja autizma i ADHD-a, s više od tisuću sudionika, čime se potvrđuje rastući interes za kvalitetne i dostupne stručne sadržaje. Ova edukacija predstavlja vrhunac kontinuiranog razvoja edukacijskih programa tijekom godine, koji su ukupno okupili nekoliko tisuća sudionika.

Kraj godine obilježen je i objavom godišnjeg pregleda rada Saveza, u kojem su objedinjeni ključni rezultati i aktivnosti. Istaknuto je kako je tijekom godine razvijeno dvanaest projektnih prijava, od kojih je sedam ušlo u provedbu, čime su postavljeni snažni temelji za daljnji razvoj organizacije. Ovaj pregled nije bio samo izvještaj, već i alat za zagovaranje, transparentnost i dodatno jačanje odnosa s partnerima i javnosti.

Prosinac je ujedno bio i razdoblje intenzivnog rada na razvoju budućih programa.

Ugovoren je početak programa „Kutija podrške“, koji će se provoditi od 2026. godine i koji predstavlja strukturirani model podrške roditeljima kroz edukacije i praktične radionice. Paralelno s time, Savez je intenzivirao suradnju s privatnim sektorom, održavši niz sastanaka s ciljem osiguravanja donacija i dugoročnije financijske održivosti, posebno u kontekstu pripreme konferencije „Autizam i mentalno zdravlje 2026“. Završetak godine dodatno je obilježen kontinuiranom suradnjom s udrugama članicama, uključujući susret s udrugom Autizam 365 Split, čime se potvrđuje temeljna uloga Saveza u povezivanju i jačanju nacionalne mreže podrške. **Edukacija i**

prijenos znanja

Održana velika edukacija o autizmu u suradnji s Gradom Zagrebom uz međunarodnog stručnjaka, kao i najveća online edukacija Saveza s više od 1000 sudionika.

Zagovaranje i javne politike

Sudjelovanje na 30. Hrvatskom simpoziju osoba s invaliditetom, panelu Zaklade Solidarna te radu Savjeta za razvoj civilnog društva i lokalnim procesima planiranja usluga.

Međunarodna suradnja i projekti

Održan sastanak projekta Self-Determination Academy u Dublinu te započeta provedba projekta „Autizam – s margine u centar“.

Rad s korisnicima i zajednicom

Provedene fokus grupe s autističnim osobama, održana stručna predavanja i susreti s korisnicima usmjereni na mentalno zdravlje i svakodnevne vještine.

Organizacijski razvoj i partnerstva

Objavljen godišnji pregled rada, ugovoren program „Kutija podrške“ te održano više sastanaka s privatnim sektorom radi razvoja suradnje i osiguravanja donacija.

**Ključni
rezultati i
brojke 2025.**

Godina 2025. obilježena je značajnim rastom opsega aktivnosti Saveza, jačanjem međunarodne suradnje i povećanjem dosega edukacijskih i zagovaračkih aktivnosti. Ključni pokazatelji jasno ukazuju na rast utjecaja Saveza na nacionalnoj i međunarodnoj razini.

Tijekom godine Savez je proveo niz edukacijskih aktivnosti koje su ukupno okupile nekoliko tisuća sudionika iz Hrvatske i regije. Posebno se ističe najveća online edukacija s više od 1000 sudionika, kao i kontinuirani rast interesa za online programe, što potvrđuje potrebu za dostupnim i kvalitetnim stručnim sadržajem.

U sklopu programa podrške roditeljima „Mama i tata – znaju i mogu“ održano je 6 edukacija s gotovo 2000 sudionika, čime je dodatno ojačana izravna podrška obiteljima. Uz to, kroz različite radionice, predavanja i stručne susrete tijekom godine Savez je kontinuirano osiguravao prostor za učenje, razmjenu iskustava i jačanje kompetencija roditelja i stručnjaka.

U području zagovaranja i izravne podrške građanima, SOS telefon Saveza zaprimio je nekoliko stotina upita tijekom godine, pri čemu se značajan dio odnosi na izazove uključivanja u obrazovni sustav, dostupnost usluga i prava autističnih osoba. Ovi podaci dodatno potvrđuju ključnu ulogu Saveza kao prve točke podrške i informiranja za obitelji.

Na razini organizacijskog razvoja i financiranja, tijekom godine pripremljeno je 12 projektnih prijava, od kojih je 7 odobreno za provedbu. Time su osigurani značajni resursi za daljnji razvoj programa, uključujući nacionalne i međunarodne projekte.

Međunarodna dimenzija rada dodatno je ojačana kroz suradnju s partnerima iz više europskih zemalja, uključujući Irsku, Portugal, Belgiju i druge, kao i kroz sudjelovanje na međunarodnim konferencijama i projektima. Savez je time dodatno učvrstio svoju poziciju relevantnog partnera u europskom prostoru.

U području javnih politika, Savez je tijekom godine aktivno sudjelovao u radu nacionalnih i lokalnih tijela, uključujući Savjet za razvoj civilnog društva Vlade Republike Hrvatske i druga savjetodavna tijela, čime je osiguran kontinuirani doprinos razvoju politika za osobe s invaliditetom.

Krajem godine dodatno je intenzivirana suradnja s privatnim sektorom, kroz održavanje deset sastanaka s predstavnicima poduzeća s ciljem razvoja partnerstava i osiguravanja financijske održivosti budućih aktivnosti.

Ukupno gledano, 2025. godina potvrđuje trend rasta Saveza u svim ključnim područjima djelovanja – od edukacije i podrške korisnicima, preko zagovaranja i javnih politika, do razvoja projekata i međunarodne suradnje.

Ključni pokazatelji (sažetak)

- nekoliko tisuća sudionika edukacija tijekom godine
 - više od 1000 sudionika na najvećoj online edukaciji
 - 6 edukacija u programu „Mama i tata – znaju i mogu“
 - gotovo 2000 sudionika u programu podrške roditeljima
 - nekoliko stotina upita na SOS telefon
 - 12 pripremljenih projektnih prijava
 - 7 odobrenih projekata za provedbu
 - 10 sastanaka s predstavnicima privatnog sektora
 - međunarodna partnerstva u više europskih zemalja
 - aktivno sudjelovanje u nacionalnim savjetodavnim tijelima
-

Ključni projekti 2025.

Tijekom 2025. godine Savez udruga za autizam Hrvatske provodio je niz nacionalnih i međunarodnih projekata usmjerenih na unapređenje kvalitete života autističnih osoba i njihovih obitelji, jačanje kapaciteta sustava te razvoj novih modela podrške. Projekti obuhvaćaju područja edukacije, zagovaranja, uključivanja u zajednicu, kulture i sporta, uz sve izraženiju međunarodnu dimenziju rada.

Autizam – s margine u centar

Trajanje: 01.10.2025. – 30.09.2027.

Financiranje: Impact4Values (Zaklada Slagalica)

Partneri: međunarodni partneri iz Irske i Portugala

Riječ je o strateški najvažnijem projektu Saveza, usmjerenom na razvoj temelja za Nacionalni plan za autizam. Projekt uključuje analizu postojećeg stanja, provedbu fokus grupa s ključnim dionicima, međunarodni prijenos znanja te izradu konkretnih preporuka za unapređenje sustava podrške u Hrvatskoj.

Kutija podrške

Trajanje: 01.12.2025. – 30.11.2026.

Financiranje: Ministarstvo demografije i useljništva

Program je usmjeren na pružanje strukturirane podrške roditeljima djece u spektru autizma kroz online edukacije i praktične radionice. Fokus je na jačanju roditeljskih kompetencija i pružanju konkretnih alata za svakodnevni život.

Mama i tata – znaju i mogu

Trajanje: 01.06.2023. – 31.05.2026.

Financiranje: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Trogodišnji program usmjeren na edukaciju i osnaživanje roditelja djece u spektru autizma. Tijekom 2025. godine kroz ovaj program provedene su edukacije koje su okupile velik broj sudionika i značajno doprinijele dostupnosti stručne podrške.

Inkluzivne knjižnice – svijet knjiga za svijet različitosti

Trajanje: 01.09.2025. – 31.08.2026.

Financiranje: Grad Zagreb

Projekt je usmjeren na razvoj inkluzivnih praksi u knjižnicama kroz edukaciju djelatnika, prilagodbu sadržaja i jačanje dostupnosti knjižničnih usluga za autistične osobe i njihove obitelji.

S prijateljem u muzej

Trajanje: 12 mjeseci

Financiranje: Ministarstvo kulture i medija Republike Hrvatske

Projekt razvija modele inkluzivnih muzejskih sadržaja kroz prilagodbu interpretacije, izradu komunikacijskih alata i edukaciju stručnjaka u kulturi, s ciljem povećanja dostupnosti kulturnih institucija autističnim osobama.

SACREE (Erasmus+ Sport)

Financiranje: Erasmus+ program

Partneri: Francuska, Portugal, Belgija, Italija, Hrvatska

Međunarodni projekt usmjeren na uključivanje autističnih osoba u sport i rekreaciju.

Projekt promiče razvoj inkluzivnih sportskih programa i razmjenu dobrih praksi između partnerskih organizacija.

Self-Determination Academy (Erasmus+)

Financiranje: Erasmus+

Partneri: Irska, Portugal, Belgija

Projekt je usmjeren na osnaživanje mladih autističnih osoba i osoba s intelektualnim teškoćama kroz razvoj vještina samozastupanja, donošenja odluka i aktivnog sudjelovanja u društvu. Aktivnosti uključuju edukacije, fokus grupe i razvoj pristupačnih obrazovnih materijala.

Financijski pregled 2025.

(sažetak)

Financijsko poslovanje Saveza udruga za autizam Hrvatske tijekom 2025. godine bilo je usmjereno na osiguravanje stabilnosti, diversifikaciju izvora financiranja i učinkovito upravljanje sredstvima u skladu s razvojem aktivnosti i projekata.

Izvori prihoda

Tijekom godine Savez je osiguravao sredstva iz više različitih izvora, čime je dodatno ojačana financijska održivost organizacije:

- nacionalni i lokalni javni izvori, uključujući ministarstva i jedinice lokalne samouprave
- institucionalna podrška Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva
- međunarodni izvori financiranja, uključujući Erasmus+ programe i fondove poput Impact4Values
- projektna sredstva za provedbu specifičnih aktivnosti i programa
- donacije i suradnje s privatnim sektorom, koje su tijekom godine dodatno razvijane

Ovakva struktura prihoda omogućila je stabilno financiranje postojećih aktivnosti, ali i pokretanje novih programa i projekata.

Struktura rashoda

Rashodi Saveza tijekom 2025. godine bili su usmjereni na provedbu programskih aktivnosti i jačanje organizacijskih kapaciteta:

- provedba projekata i programa, uključujući edukacije, radionice, istraživanja i javne aktivnosti
- troškovi zaposlenika i vanjskih suradnika, nužni za provedbu sve većeg opsega aktivnosti
- organizacija događanja i edukacija, uključujući konferencije i javne kampanje
- putni i operativni troškovi, vezani uz nacionalne i međunarodne aktivnosti
- administrativni i tehnički troškovi, uključujući računovodstvo, komunikaciju i osnovne uvjete rada

Tijekom godine proveden je i proces optimizacije računovodstvenog sustava, s ciljem povećanja učinkovitosti i prilagodbe specifičnostima rada organizacije civilnog društva.

Financijska stabilnost i razvoj

U 2025. godini Savez je dodatno ojačao svoju financijsku osnovu kroz:

- povećanje broja odobrenih projekata
- razvoj novih partnerstava, uključujući privatni sektor
- unapređenje internih procesa upravljanja financijama

Unatoč rastu prihoda i aktivnosti, i dalje postoji potreba za stabilnijim i dugoročnijim izvorima financiranja, posebno u području osnovnog rada organizacije i razvoja sustavnih programa podrške.

